

**QORTI TAL-MAGISTRATI
(GHAWDEX) GURISDIZZJONI SUPERJURI**

**MAGISTRAT DR.
PAUL COPPINI**

Seduta tat-23 ta' Ottubru, 2009

Citazzjoni Numru. 51/2006

Noel u Georgina konjuġi Curmi.

VS

Carmelo sive Charles u
RoseMary konjuġi Galea.

Il-Qorti,

Rat ir-Rikors ġuramentat ta' l-atturi li permezz tiegħu,
wara li ppremettew illi:

Illi b'citazzjoni preżentata quddiem dina l-Onorabbli Qorti fit-22 ta' Marzu 1996, fl-ismijiet "Noel Curmi - vs – Charlie Galea et", Ċitazzjoni Numru 166/96 AMT, l-attur wara li ppremetta illi fit-22 ta' Marzu 1996 sar ftehim ta' tpartit mal-konvenut fis-sens illi l-attur jassenja lill-konvenut karrozza Toyota Corolla Coupe valuta fis-somma ta' sitt elef u erba' mitt lira maltin (Lm 6,400) filwaqt li l-attur jassenja lill-konvenut Isuzu Twin Cab ġdid u għal dan il-

Kopja Informali ta' Sentenza

fini l-attur ta' depożitu ta' ħames mitt lira maltin (LM 500) lill-konvenut;

Illi l-konvenut ma onorax dan il-ftehim u għalhekk talab il-Qorti sabiex tipprefiġġi żmien qasir u perentorju lill-konvenut sabiex dan jonora l-ftehim u fin-nuqqas tagħti l-provvedimenti xierqa u opportuni nkluż il-ħlas ta' penali għal kull jum ta' nuqqas.

Illi b'sentenza mogħtija fil-15 ta' Ottubru 2002 dina l-Onorabbli Qorti ddeċidiet billi laqgħet l-ewwel talba tal-attur.

Illi sentenza tat-2 ta' Diċembru 2005, il-Qorti tal-Appell ikkonfermat is-sentenza appellata, u varjat il-kap tal-ispejjeż.

Illi sal-lum il-konvenut baqa' ma ottemperax ruħu mad-deċiżjoni ta' dina l-Onorabbli Qorti kif konfermata mill-Qorti tal-Appell.

Illi minħabba li l-konvenut Carmelo sive Charlie Galea naqas milli jottempera ruħu mal-ftehim l-atturi sofrew danni skond ma jiġi ppruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawża.

Illi għalkemm ġie msejjaħ mill-atturi sabiex jottempera ruħu l-konvenut baqa' inadempjenti.

Talbu lill-konvenuti jgħidu għaliex m'għandiex din il-Qorti:

1. Tiddikjara l-konvenut responsabbli għad-danni sofferti mill-atturi minħabba l-inadempjenza tiegħu.
2. Tillikwida l-ammont ta' danni li l-konvenut hu tenut iħallas lill-attur minħabba l-aġir abbussiv u illegali tiegħu.
3. Tikkundanna lill-konvenut iħallas lill-attur l-ammont hekk likwidat skond it-talba preċedenti.

Bl-ispejjeż, kompriżi dawk tal-mandat ta' Sekwestru numru 59/2006 fl-ismijiet "Noel Curmi vs Carmelo sive

Kopja Informali ta' Sentenza

Charles Galea" u tal-Mandat ta' Qbid fl-istess ismijiet, kollha kontra l-konvenut li jibqa' minn issa m'harrek għas-subizzjoni.

Rat ir-Risposta ġuramentata tal-konvenuti li permezz tagħha eċċepew illi:

1. Illi t-talbiet tar-rikorrenti huma infondati fil-fatt u fid-dritt stante illi l-intimati ma ikkaġunaw l-ebda danni lilhomj, hekk kif jista' jiġi pruvat waqt is-smiegħ tal-kawża;

2. Illi l-Qorti tal-Appell datata t-2 ta' Diċembru 2005 li kkonfermat is-sentenza tal-15 ta' Ottubru 2002 Citaz. Nru 166/96 laqgħet it-talba tal-attur Noel Curmi biex il-konvenut Carmelo Galea jikkonsenja lill-attur it-Truck Isuzu Twin Cab ġdid filwaqt li jirtira mingħand l-attur il-vettura Toyota Corolla Coupe V-4846 kif ukoll moħriet u l-bilanċ rimanenti li minnhom kienu tħallsu biss ħames mitt lira (Lm500) liema bilanċ kellu joħroġ mill-valur illi l-gażżetta tal-gvern tagħti lil vettura ġdida fi żmien it-tpartit;

3. Ir-rikorrenti qatt ma esegwew il-parti tagħhom tal-ftehim, fil-fatt għadhom sal-lum, cioè' għaxar snin wara li sar il-ftehim preżumibilmment fil-pussess assolut tal-vettura, tal-moħriet u tal-bilanċ rimanenti u għalhekk huwa inkonċepibbli li wieħed jasal għal konkluzjoni li r-rikorrenti setgħu b'xi mod sofrew xi danni.

4. Salv eċċezzjonijiet oħra fil-fatt u fid-dritt.

Rat id-digriet tagħha ta' l-20 ta' Marzu 2009 li bih ordnat l-allegazzjoni ta' l-atti tal-kawża ċitazzjoni numru 166/1996 fl-ismijiet: "Noel Curmi vs Charles Galea", deċiża minn din il-Qorti fil-15 ta' Ottubru 2002, u mill-Qorti ta' l-Appell fit-2 ta' Diċembru 2005.

Rat il-verbal tagħha tat-13 ta' Marzu 2009 fejn ħalliet il-kawża għal-lum għas-sentenza.

Rat in-noti ta' l-Osservazzjonijiet rispettivi tal-kontendenti.

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat l-atti l-oħra kollha tal-kawża, inklużi l-verbali tax-xhieda mismugħa u d-dokumenti esebiti.

Ikkunsidrat:

Illi permezz ta' din il-kawża l-atturi qed jitolbu d-danni in segwitu għall-inadempjenza tal-konvenut li jwettaq l-obbligazzjoni minnu assunta li jipprovi lill-attur b'vettura tat-tip Isuzu Twin Cab in kontra-kambju ma' karozza tat-tip Toyota Corolla, stmata dakinhar Lm6400, moħriet u somma oħra mhux speċifikata.¹ Bħala parti minn dan il-ftehim l-attur ħallas lill-konvenut depożitu ta' Lm500 akkont tal-bilanċ li kellu jsir għal dan it-tpartit.

Bis-sentenza tagħha tal-15 ta' Ottubru 2002 fil-kawża hawn fuq imsemmija, kif konfermata mill-Qorti ta' l-Appell fit-2 ta' Diċembru 2005, il-konvenut ġie ordnat sabiex iwettaq l-obbligazzjonijiet tiegħu a tenur ta' dan il-ftehim.

Gara pero' illi, peress illi l-attur rrealizza li minkejja dawn is-sentenzi l-konvenut ma kienx għadu iżjed fil-possibilita' li jwettaq dawn l-obbligazzjonijiet tiegħu, għar-raġuni sempliċi li vettura tat-tip kif stipulat fl-iskrittura imsemmija ma kienitx għadha disponibbli fis-suq lokali wara li kien għadda daqstant żmien minn meta kien sar dan il-ftehim, allura fittex minflok lill-konvenut għad-danni kkaġunati lilu minħabba dan in-nuqqas.

Mill-prospett anness ma' l-affidavit ta' l-attur tas-19 ta' Ottubru 2007,² jidher illi dan qed jippretendi bħala danni s-somma ta' Lm9800, li hija d-differenza fil-prezz bejn van Isuzu li kieku kellu jinxtara illum, u l-valur fis-suq tat-Toyota tiegħu, kif ukoll Lm3814.33 rappreżentanti spejjeż minfuqha minnu sabiex żamm it-Toyota disponibbli għall-konvenut skond il-ftehim tat-22 ta' Marzu 1996.

Minkejja illi l-konvenut m'għadux illum f'pożizzjoni li jwettaq il-parti tiegħu ta' l-obbligazzjoni, ma jfissirx b'daqshekk illi spiċċa eżentat minn kwalunkwe

¹ Ara skrittura tat-22 ta' Marzu 1996 esebita a fol. 4 tal-proċess tal-kawża: ċitaz. Nru. 166/1996 .

² a fol. 38 tal-process .

responsabilita' għal dak li ġara. Huwa minnu illi issa ma jistax iżjed jikkonsenja l-lsuzu miftehma lill-attur, imma xorta waħda jrid jagħmel tajjeb għad-danni kkaġunati lill-attur minħabba dan in-nuqqas. M'hemmx dubbju illi għal dak li ġara jaħti hu. Ir-raġuni li kien qed iġib il-konvenut fil-kawża preċedenti għal dan in-nuqqas, kienet li l-importatur ma riedx jikkonsenja l-vettura miftehma direttament fuq isem l-attur, kif ippretenda l-konvenut, u dana peress illi dakinhar l-importatur kellu aġent tiegħu f'Għawdex li ma kienx il-konvenut. Dan ma kienx aċċettabbli għall-konvenut, peress li naturalment kien imbagħad ser ikollu jhallas hu l-ispejjeż involuti għat-transfer tal-karozza minn fuqu għal fuq l-attur, ħaġa li probabilmment ma kienx ikkalkula meta ftiehem ma' l-attur, u għalhekk baqa' jirrifjuta li jwettaq dan in-negozju. Madankollu r-riskju kien għalih meta aċċetta li jagħmel dak il-ftehim ma' l-attur, u kien appuntu għalhekk illi fil-kawża preċedenti, kif konfermata fl-Appell, ġie ordnat xorta waħda iwettaq l-obbligazzjonijiet tiegħu.

L-attur jippretendi d-danni kif indikati fil-prospett tiegħu fuq imsemmi. Imma huwa maghruf fil-gurisprudenza illi d-danni għandhom dejjem jiġu minimiżżati kemm jista' jkun. Irriżulta mill-provi illi, għalkemm m'hemmx dubbju li l-konvenut ma wettaqx il-parti tiegħu tal-obbligazzjoni kontrattata, l-unika parti mill-obbligazzjonijiet ta' l-attur li ġiet imwettqa, kienet il-ħlas tad-depożitu ta' Lm500 li għamel lill-attur fuq l-iskrittura in kwistjoni, akkont tal-bilanċ tal-prezz li kellu jitħallas għall-vettura li ried jikkonsenja l-konvenut. Għalkemm bħala parti min-negozju tat-tpartit, l-attur kellu jikkonsenja lill-konvenut il-karozza Toyota ta' missieru u moħriet, irriżulta inkontestat illi dawn dejjem baqgħu fil-pussess tiegħu. L-attur issa jrid li jiġi kumpensat mhux biss tad-differenza fil-valur ta' din il-karozza minn meta sar il-ftehim fis-sena 1996 sa' llum, imma wkoll ta' l-ispejjeż li għamel biex żamm l-istess karozza disponibbli għall-konvenut.

Hija pero' l-fehma ta' din il-Qorti illi jekk l-attur ried tassew jeżimi ruħu minn kwalunkwe responsabilita' lejn il-konvenut għar-rigward ta' l-obbligazzjonijiet tiegħu f'dan in-negozju, kellu joffri l-karozza u l-moħriet lill-konvenut, u

jekk dan jirrifjutahom, jiddepożitahom taħt l-awtorita' tal-Qorti, u mhux iżommmhom iggaraxxjati għand missieru. Għaladarba għażel minflok li jzomm l-oġġetti li kellu jikkonsenja lill-konvenut fil-pussess liberu tiegħu, ma seta' sofra ebda danni f'dan ir-rigward, u għall-fini tal-likwidazzjoni tad-danni m'għandu jagħmel ebda differenza l-fatt, jekk tassew huwa minnu, illi l-karozza baqgħet dejjem iggaraxxjata. Din is-sitwazzjoni hija xi ftit jew wisq analoga għal min ikun ippretenda li xtara xi oġġett mhux tal-kwalita' pattwita, u jibqa' jzomm l-istess oġġett fil-pussess tiegħu, minkejja li jkun għamel kawża biex iwaqqa' l-bejgħ. F'dawk iċ-ċirkostanzi ntqal illi:

*"Jekk kien hemm xi malafede da parti tas-soċjeta' attriċi dana ġie sanat bl-istess aġir tas-soċjeta' kjamata fi-kawża meta deċidiet illi żzomm il-merkanzija għandha. Il-Qorti tagħmel referenza għal deċiżjoni mogħtija mill-Qorti ta' l-Appell minn kawża inferjuri fl-ismijiet: Attard Brothers vs Direttur ta' l-Edukazzjoni" mogħtija fl-4 ta' Novembru 1992 fejn intqal ċar u tond illi **x-xerrej illi żamm il-merkanzija mixtrija meta kien jaf li kienet affetta minn xi difett ma setgħax jirrifjuta l-ħlas** . A skans ta' ripetizzjoni l-Qorti tagħmel referenza għall-ġurisprudenza miġbura f'din l-aħħar sentenza.*

*Fuq l-iskorta ta' dan it-tagħlim, din il-Qorti tikkonkludi illi minkejja li s-soċjeta' kjamata fil-kawża kienet f'pożizzjoni li tinduna illi l-merkanzija mibgħuta kienet skaduta ma tistax issa topponi t-talba għall-ħlas darba ddeċidiet li żzomm il-merkanzija u ma tikkawtelax id-drittijiet tagħha skond il-liġi, dan billi tiddepożita formalment il-merkanzija taħt l-awtorita' tal-Qorti u tistitwixxi azzjoni għar-risoluzzjoni tal-bejgħ fit-termini illi tgħid il-liġi."*³

Minn naħa l-oħra l-uniċi danni li rriżultaw li tassew sofra l-attur huma l-ħames mitt lira maltija (Lm500) li kien għadda lill-konvenut bħala depożitu akkont tal-bilanċ tal-prezz tal-vettura li kellha tiġi skambjata skond il-ftehim milħuq bejnu u l-konvenut. Mhux kontestat illi dawn il-flus baqgħu

³ Qorti ta' Ghawdex, Superjuri Civili : G. D. Trading Company Limited vs Mario Grech et.: 14.3.2000 .

dejjem f'idejn il-konvenut sa mit-22 ta' Marzu 1996. M'hemm l-ebda raġuni valida għaliex dawn għandhom jibqgħu għandu, issa li t-partit żgur li ma jistax jitwettaq iżjed. Għalhekk dawn għandhom jiġu ritornati lill-attur, flimkien ma' l-imgħaxijiet relattivi.

Għal dawn il-motivi tiddeċidi l-kawża billi tilqa' t-talbiet attriċi u:

1. Tiddikjara lill-konvenuti responsabbli għad-danni sofferti mill-atturi minħabba l-inadempjenza tal-konvenut li jwettaq il-parti tiegħu tal-ftehim kontrattat fit-22 ta' Marzu 1996;

2. Tillikwida d-danni kaġunati lill-atturi minħabba dan l-aġir abuziv f'dik is-somma ta' ħames mitt lira maltija (Lm500) li l-attur kien ħallas lill-konvenut akkont tal-bilanċ tal-prezz tal-vettura li kellha tiġi skambjata skond dak il-ftehim, bl-imgħaxijiet legali relattivi minn dakinhar tal-ftehim; u

3. Tikkundanna lill-konvenuti sabiex iħallsu lill-atturi din is-somma, pari illum għal elf mija ħamsa u sittin euro (Eur.1165), flimkien ma' l-imgħaxijiet legali relattivi mid-data ta' l-istess ftehim tat-22 ta' Marzu 1996 sad-data tal-pagament effettiv.

Bl-ispejjeż, inkluzi dawk tal-Mandat ta' Sekwestru numru 59/2006 fl-ismijiet "Noel Curmi vs Carmelo Galea" u tal-Mandat ta' Qbid fl-istess ismijiet, kontra l-istess konvenuti.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----